

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 09 kwietnia 2014r., skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w T., powódka L. G. wniosła o pozbawienie wykonalności trzech tytułów wykonawczych – nakazu zapłaty z dnia 22 kwietnia 2003 roku wydanego przez Sąd Rejonowy w T. w sprawie sygn. akt VI Nc 308/03 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 20 grudnia 2003r., wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 14 listopada 2008r., sygn. akt VI Cupr 31/06 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 30 września 2008r., nakazu zapłaty z dnia 27 czerwca 2011r. wydanego przez Sąd Rejonowy w T. w sprawie sygn. akt I Nc 463/11 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 25 października 2011r. oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powódka zakwestionowała wysokość wierzytelności wynikających ze wskazanych tytułów wykonawczych, jako zawyżonych, a także wydanych jedynie przeciwko powódce w sytuacji, gdy za dług odpowiedzialni byli również pozostali współwłaściciele nieruchomości. Dodatkowo podniosła zarzut przedawnienia wierzytelności odsetkowej wynikającej z tytułu wykonawczego wydanego w sprawie VI Nc 308/03.

Pismem procesowym z dnia 11 września 2014r. pełnomocnik z urzędu powódki L. G. podtrzymał żądanie pozwu, a jedynie w przypadku jego nie uwzględnienia w całości wniósł o pozbawienie wykonalności nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w T. w dniu 22 kwietnia 2003r. w sprawie VI Nc 308/03 w części dotyczącej odsetek od dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty z dnia 22 kwietnia 2003r. do dnia 10 sierpnia 2005r. Pełnomocnik wniósł także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pełnomocnik podniósł, iż powódka jest jedną ze współwłaścicielek spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego znajdującego się w T., które jest przedmiotem prowadzonego postępowania egzekucyjnego w sprawie sygn. akt Km 815/08, a pozostali współwłaściciele nie zostali pozwani w przedmiotowych sprawach, których dotyczą powołane powyżej tytuły wykonawcze i które dotyczyły zaległych opłat czynszowych, co do których to roszczeń nie zachodzi odpowiedzialność solidarna, a w częściach ułamkowych. Dodatkowo na zasadność wytoczonego powództwa strona powodowa podniosła okoliczność, iż opłaty za czynsz mieszkalny były drastycznie zawyżane, co nie zostało uwzględnione przez Sądy merytorycznie rozstrzygające poszczególne sprawy. Pełnomocnik podtrzymał również zarzut przedawnienia wierzytelności odsetkowych wynikających z nakazu zapłaty z dnia 22 kwietnia 2003r. wydanego w sprawie VI Nc 308/03.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie kosztów procesu. Podniósł, iż w przedmiotowych sprawach Sądy wnikliwie badały tak zasadność i wysokość poszczególnych roszczeń wynikających z nieuiszczenia przez powódkę opłat czynszowych, dlatego też ich kwestionowanie w niniejszym powództwie jest niezasadnione, tym bardziej, iż żądanie pozwu nie odpowiada żadnej z podstaw wymienionych w art.840 k.p.c.

Sąd Okręgowy, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał procesowy, ustalił następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 kwietnia 2003 roku w sprawie sygn. akt VI Nc 308/03 Sąd Rejonowy w T. nakazał pozwanej L. G., aby zapłaciła powódce Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T. kwotę 8.048,45 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 marca 2003r. do dnia zapłaty i kosztami procesu. Powyższy nakaz uprawomocnił się w dniu 20 czerwca 2003r. Został zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 20 grudnia 2004r.

/okoliczności bezsporne, nakaz zapłaty k.87, stwierdzenie prawomocności – nakaz zapłaty k.10 akt sprawy VI Nc 308/03/

Prowadzone wobec powódki L. G. postępowanie egzekucyjne w sprawie I KM 601/05, na skutek wniosku Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T. i - na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 22 kwietnia 2003r., sygn. akt VI Nc 308/03,

zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 20 grudnia 2004r.- uległo umorzeniu z mocy prawa ze względu na beczynność wierzyciela na mocy postanowienia Komornika Sadowego przy Sądzie Rejonowym w T. G. G. z dnia 18 sierpnia 2007r.

Pismem z dnia 27 czerwca 2006r. Komornik poinformował pozwaną Spółdzielnię, w trybie wysłuchania, iż prowadzona egzekucja pozostaje bezskuteczna, natomiast w przypadku żądania kierowania egzekucji do nieruchomości, niezbędny jest w tym zakresie stosowny wniosek. Spółdzielnia nie złożyła takiego wniosku, jedynie w odpowiedzi wniosła o udzielenie określonych informacji.

/postanowienie z dn. 18.08.2007r. k. 32,pismo z dnia 27 czerwca 2006r. k.33, pismo z dnia 4 lipca 2006r. k.34/

Pozwana Spółdzielnia, pismem z dnia 09 lipca 2008r. (data wpływu do Kancelarii (...)) ponownie złożyła wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko powódce L. G. na podstawie w/w tytułu wykonawczego w stosunku do nieruchomości lokalu mieszkalnego w T.. Postępowanie egzekucyjne prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w R. B. P. w sprawie Km 815/08.

/okoliczności bezsporne: wniosek o wszczęcie egzekucji z nieruchomości k.84, pismo z dnia 09 lipca 2008r. k.83/

Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez stronę powodową tj. o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego i dokumentów ze wskazanych w pozwie akt, za wyjątkiem tych zawartych w aktach VI Nc 308/03, jako nieprzydatnych dla rozstrzygnięcia. Przeprowadzenie postępowania dowodowego we wnioskowanym zakresie w istocie prowadziłoby do ponownego rozpoznania prawomocnie zakończonych spraw VI Cupr 31/06 i I Nc 463/11, co jest niedopuszczalne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie częściowo, to jest w zakresie zgłoszonego zarzutu przedawnienia roszczeń odsetkowych wynikających z tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 22 kwietnia 2003 roku wydanego przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim w sprawie sygn. akt VI Nc 308/03, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 20 grudnia 2003r.

Na wstępie należy zauważyć, iż w w/w zakresie podstawą żądania pozwu jest art. 840. § 1. pkt. 2 k.p.c., który stanowi, że dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy. Podkreślenia wymaga, iż zadaniem powództwa przeciwegzekucyjnego jest umożliwienie dłużnikowi obrony merytorycznej przed przymusowym wykonaniem tytułu wykonawczego. Zakres tej dopuszczalnej obrony uregulowany został w art. 840 KPC, który w tej mierze stanowi nie tylko normę procesową, ale także normę prawa materialnego. W tym też względzie Sąd badał zasadność zgłoszonego zarzutu przedawnienia, którego skuteczne podniesienie powoduje, iż zobowiązanie w tym zakresie nie może być egzekwowane.

W myśl art. 125 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. „Określony w art. 125 §1 k.c. dziesięcioletni termin przedawnienia ma zastosowanie do stwierdzonych wyrokiem roszczeń o odsetki za opóźnienie wymagalnych w dacie uprawomocnienia się wyroku. Trzyletniemu przedawnieniu ulegają natomiast stwierdzone wyrokiem roszczenia o odsetki za opóźnienie należne i wymagalne po dniu uprawomocnienia się wyroku” (wyrok SN z dnia 15 stycznia 2014r., I CSK 197/2013r.). Jednocześnie wobec umorzenia postępowania egzekucyjnego (w ramach pierwszego wniosku pozwanej Spółdzielni), w sprawie sygn. akt I KM 601/05, ze względu na beczynność wierzyciela, należało uznać, iż postępowanie powyższe nie przerwało biegu przedawnienia. W myśl

bowiem wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 2011r. w sprawie IV CSK 439/2010: „Do skutków prawnych umorzenia egzekucji sądowej ex lege (art.823 k.p.c.) ma zastosowanie przepis art. 182 §2 w zw. z art. 13 §2 k.p.c.”. Tym samym, mając na uwadze, iż pozwana Spółdzielnia ponownie złożyła wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w dniu 09 lipca 2008r. należało uznać, iż przedawnieniu uległy odsetki za opóźnienie za okres od dnia następnego po dniu uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie VI Nc 308/03 tj. 21 czerwca 2003r. do okresu trzech lat wstecz od dnia złożenia przez pozwaną ponownego wniosku egzekucyjnego, tj. do dnia 08 lipca 2005r.

W pozostałym zakresie powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie ze względu na charakter podnoszonych okoliczności. Otóż zarówno w samym pozwie, jak i w piśmie procesowym pełnomocnika powódki podniesione zostały okoliczności, które nie mogą być przedmiotem osądu w niniejszej sprawie. Kwestie takie jak zawyżona wysokość opłat czynszowych, konieczność wezwania do udziału pozostałych współwłaścicieli w ogóle nie mogą być podstawą uwzględnienia powództwa przeciwegzekucyjnego, albowiem okoliczności te w żadnym wypadku nie wyczerpują przesłanek z art. 840 k.p.c. W świetle art.840 § 1 pkt 1 możliwość kwestionowania obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym dotyczy tytułów niebędących orzeczeniem sądu, tymczasem w niniejszej sprawie kwestionowane są tytuły będące orzeczeniami sądu. Powód nie wskazał również by po powstaniu tytułów egzekucyjnych miały miejsce okoliczności skutkujące wygaśnięciem zobowiązań albo powodujące, że nie mogą one być egzekwowane. Nie wskazał również by świadczenia zostały spełnione. Okoliczności podniesione przez stronę powodową nie stanowią również zdarzeń zaistniałych po powstaniu tytułów egzekucyjnych, powodujących wygaśnięcie zobowiązania lub niemożność jego egzekwowania. W istocie bowiem powódka kwestionuje istnienie i zakres roszczeń stwierdzonych tytułem wykonawczym.

Ze względu na cel, którym jest zwalczanie tytułu wykonawczego, powództwo opozycyjne nie może naruszać powagi rzeczy osądzonej. Dotyczy ono obrony w postępowaniu egzekucyjnym, gdy postępowanie to narusza prawa podmiotowe dłużnika, wynikające z prawa materialnego. Spory pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem co do treści tytułu wykonawczego zostają w sferze postępowania rozpoznawczego, co jest konsekwencją unormowania zawartego w art. 804 k.p.c., zgodnie z którym organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności tytułu wykonawczego.

Analiza akt sprawy prowadzi do jednoznacznego wniosku, że powódka L. G. domaga się w drodze procesu cywilnego ponownego merytorycznego rozpoznania spraw, które zostały prawomocnie zakończone. Powódka niniejszym pozwem próbuje kwestionować treść poszczególnych tytułów egzekucyjnych – nakazu zapłaty z dnia 22 kwietnia 2003 roku wydanego przez Sąd Rejonowy w T. w sprawie sygn. akt VI Nc 308/03 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 20 grudnia 2003r., wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 14 listopada 2008r., sygn. akt VI Cupr 31/06 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 30 września 2008r., nakazu zapłaty z dnia 27 czerwca 2011r. wydanego przez Sąd Rejonowy w T. w sprawie sygn. akt I Nc 463/11 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 25 października 2011r. nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 listopada 2011 roku, nie kwestionuje zaś prawidłowości nadania tym tytułom egzekucyjnym klauzul wykonalności.

Powództwo opozycyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. W związku z tym nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia w oparciu o przepis art. 840 k.p.c. (wyr. SN z 12.12.1972 r., II PR 372/72, OSP 1973, Nr 11, poz. 222).

Dla wzmocnienia powołanej wyżej argumentacji warto przytoczyć obszernie uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 roku (III CZP 16/12, LEX nr 1227607), w której wskazano, że ***z chwilą uprawomocnienia się wyroku (nakazu zapłaty) dochodzi do prekluzji materiału faktycznego sprawy, w której został on wydany. Ustawodawca tylko wyjątkowo dopuszcza powoływanie się po uprawomocnieniu wyroku na okoliczności sprawy występujące przed jego wydaniem. Takim wyjątkiem jest skarga o wznowienie postępowania (art. 403 k.p.c.). Podstawą powództwa z art. 840 k.p.c. mogą być wyłącznie twierdzenia wskazujące, że po zamknięciu rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku nastąpiły okoliczności, wskutek których zobowiązanie dłużnika wygasło albo***

nie może być egzekwowane. Sąd rozpoznający powództwo opozycyjne jest bezwzględnie związany wyrokiem wydanym w sprawie między wierzycielem a dłużnikiem co do ustalonego w sentencji obowiązku świadczenia.

Powyższe oznacza, że w sprawie nie mogą być rozpoznawane okoliczności powołane jako podstawa żądania pozwu. W oparciu o powołane w pozwie twierdzenia, nawet gdyby zostały udowodnione Sąd nie byłby uprawniony pozbawić przedmiotowych tytułów wykonawczych wykonalności. Z tych względów na podstawie art. 840 k.p.c. Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 100 zd.1 k.p.c. ze względu na częściowe jedynie uwzględnienie powództwa.

W pozostałym zakresie o kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113. ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, który stanowi, że kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator (powódka była w całości zwolniona od kosztów sądowych), sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. W związku z powyższym Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 105,00 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa.

Mając na uwadze wynik sprawy, Sąd na podstawie §15 w zw. z §6 pkt 5 i §2 ust.3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348) przyznał radcy prawnemu P. K. wynagrodzenie w kwocie 4428,00 zł brutto z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu i nakazał jej wypłacenie z sum Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim.

ZARZĄDZENIE

(...)